

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

(ΣΧΟΛΑΙ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ - ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ)

Υπό τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος τῶν Η.Π.Α. « Φούλμπραϊτ »

Πρόλογος

Οἱ εὐκαιρίες γιὰ νὰ σπουδάσει κανεὶς στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες εἶναι πάρα πολλές. Κάθε μάθημα πού θέλει κανεὶς νὰ σπουδάσει, εἴτε θεωρητικὸ εἶναι εἴτε πρακτικὸ, διδάσκεται στὰ ἄνω τῶν δύο χιλιάδων ἰδρύματα τῆς «ἀνωτέρας παιδείας». Ἀντίθετα μὲ ὅ,τι συμβαίνει στὶς περισσότερες ἄλλες χῶρες τοῦ κόσμου, ἡ Παιδεία στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες δὲν εἶναι κάτω ἀπὸ τὸν κυβερνητικὸ ἔλεγχο τοῦ Κράτους. Κάθε τέτοιο ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα ἔχει τὴν δική του διοίκηση ἢ διοικεῖται ἀπὸ τὴν πολιτεία στὴν ὁποία ἀνήκει.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι μὲ ἓνα τέτοιο σύστημα εὐδοκίμεῖ μιὰ τεράστια ποικιλία διδασκομένων μαθημάτων. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο εἶναι πολὺ σημαντικὸ γιὰ τὸν σπουδαστὴ πού θέλει νὰ σπουδάσει στὴν Ἀμερικὴ, νὰ διαλέξῃ μὲ μεγάλη προσοχὴ τὸ Ἰδρυμα ἐκεῖνο πού θὰ ἀνταποκρίνεται καλύτερα στὶς ἀνάγκες του καὶ στὶς βασικὲς του ἐπιδιώξεις. Τὸ κείμενο αὐτὸ σκοποῦ ἔχει νὰ τὸν βοηθήσῃ ἀκριβῶς σ' αὐτὴ τὴν ἐκλογή.

Ἐνα πράγμα πρέπει νὰ ἔχει κανεὶς ὑπ' ὄψιν του ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες εἰδικὲς περιπτώσεις, κυρίως στὸν τομέα τῆς πολὺ προχωρημένης ἔρευνας, ἡ κυβέρνησις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν δὲν δίνει ὑποτροφίες οὔτε σὲ Ἀμερικανοὺς σπουδαστὲς, οὔτε σὲ ξένους. Ὡστόσο, ὑποβοηθεῖ τοὺς ξένους σπουδαστὲς στὸ νὰ ἀποκτήσουν ὑποτροφίες. Σχεδὸν ὅλες οἱ ὑποτροφίες στὴν Ἀμερικὴ δίνονται ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ἰδρύματα τῆς «ἀνωτέρας παιδείας» καὶ ἀπονέμονται μὲ κριτήριον πάντα τὴν ἐπίδοσις τοῦ καθενὸς στὴν πανεπιστημιακὴ καριέρα του.

Κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ δύο χιλιάδες αὐτὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ἔχει τὸ δικό του πρόγραμμα ὑποτροφιῶν. Καὶ ὁ σπουδαστής, εἴτε Ἀμερικανὸς εἶναι εἴτε ξένος, πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ αἴτησις γιὰ ὑποτροφία ἀπ' εὐθείας στὰ ἰδρύματα αὐτά. Τὸ κείμενο πάλι θὰ σᾶς ἐξηγήσῃ μὲ τί τρόπο ἢ αἴτησις αὐτὴ πρέπει νὰ γίνῃ.

Ἡ κυβέρνησις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, σύμφωνα μὲ τὸ Πρόγραμμα Φούλμπραϊτ, κάθε χρόνο δίνει ἓνα περιορισμένον ἀριθμὸν ὑποτροφιῶν πού καλύπτουν τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς καὶ ἐπανόδου στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, ἀλλὰ μόνον στοὺς σπουδαστὲς ἐκείνους πού ἔχουν ἤδη ἐγγραφῆ σὲ ἓνα Ἀμερικανικὸ κολλέγιον ἢ πανεπιστήμιον.

Κάθε χρόνο δεκάδες χιλιάδων σπουδαστῶν ἀπὸ ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου, κατορθώνουν νὰ ἀποκτήσουν ὑποτροφίες ἀπὸ Ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τῆς Ἀμερικῆς καὶ αὐτὸ τὸ πετυχαίνουν σὲ μεγάλο βαθμὸ μὲ τὶς δικές τους προσπάθειες καὶ μόνον.

Τί είναι τὸ Κολλέγιο Ἐλευθέρων Σπουδῶν

Ἡ διάρθρωση τῆς ἐκπαίδευσης στὶς Η.Π.Α.

Τὸ Ἀμερικανικὸ κολλέγιο, γιὰ τὸ δίπλωμα τοῦ ὁποίου χρειάζονται τέσσαρα χρόνια κανονικῆς φοίτησης, δὲν ἔχει τὸ ἀνάλογό του σὲ κανένα ἐκπαιδευτικὸ σύστημα ἄλλης χώρας. Εἶναι τὸ πιὸ ἀντιπροσωπευτικὸ ἴδρυμα τῆς «ἀνωτέρας παιδείας» στὶς Η.Π.Α. Συνήθως τὸ λὲν «Κολλέγιο Ἐλευθέρων Σπουδῶν», ἂν καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς εἶναι λίγο παραπλανητικὸς, μιὰ πού ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος ἑνὸς τέτοιου κολλεγίου προσφέρει στοὺς σπουδαστὲς του μιὰ μόρφωση πανεπιστημιακῆ, πού συνδυάζει μὲ διαφορετικὲς ἀναλογίαις στὴν κάθε περίπτωση, τίς θετικῆς, κοινωνιολογικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἐπιστῆμες.

Γιὰ νὰ καταλάβουμε τί εἶναι τὸ Ἀμερικανικὸ κολλέγιο, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ξέρουμε κάτι σχετικὰ μὲ τὴν ὅλη διάρθρωση τῆς παιδείας στὶς Η.Π.Α. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα μιᾶς χώρας διαφέρει ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα μιᾶς ἄλλης χώρας καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ παιδεία, στὸ σύνολό της, διαφέρει σημαντικὰ ἀπ' ὅλα σχεδὸν τὰ ἐκπαιδευτικὰ συστήματα, πού ἰσχύουν στὶς ἄλλες χώρες. Τὰ Ἀμερικανικὰ κολλέγια καὶ τὰ πανεπιστήμια εἶναι ἡ φυσιο-λογικὴ ἐξέλιξη τῆς «στοιχειώδους» καὶ τῆς «μέσης» παιδείας πού ὑπάρχει στὴν Ἀμερικὴ. Ἔτσι, οἱ μέθοδοι καὶ τὰ κριτήρια πού ἐφαρμόζονται εἶναι βασισμένα πάνω στὴν μόρφωση πού ἔχει ὁ μαθητὴς ἀπὸ τὰ προηγούμενα σχολεῖα του. Καὶ ὅπως ἡ ἐκπαίδευση στὶς Η.Π.Α. δὲν ρυθμίζεται ἀπὸ τὸ Κράτος, ἀλλὰ εἶναι ὑπό-θεση τῆς πολιτείας ἢ ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν, ἐπόμενο εἶναι οἱ μέθοδοι καὶ τὰ κριτήρια αὐτὰ νὰ διαφέρουν σημαντικὰ μεταξύ τους ἀπὸ πόλη σὲ πόλη, ἂν καὶ οἱ βασικοὶ ἀντικειμενικοὶ στόχοι ὅλων τῶν κολλεγίων καὶ τῶν πανεπιστημίων, παραμένουν οὐσιαστικὰ οἱ ἴδιοι.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα τῆς Ἀμερικῆς, στὸ «κολλέγιο ἔλευ-θέρων σπουδῶν» μποροῦν νὰ ἐγγραφοῦν ἐκεῖνοι πού ἔχουν ἤδη συμπληρώσει μιὰ σχολικὴ δωδεκαετία, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ ἔξη ὡς τὰ δεκαοχτὼ περίπου χρόνια τους. Αὐτὴ ἡ σχολικὴ δωδεκαετία καλύπτει τὴν «στοιχειώδη» καὶ τὴν «μέση» παιδεία τους. Ἡ «στοιχειώδης»—τὸ Δημοτικὸ—κρατᾶ 6 ἕως 8 χρόνια· ἐνῶ ἡ «μέση»—τὸ Γυμνάσιο—μπορεῖ νὰ εἶναι εἴτε *ἕνα* τετρατάξιο γυμνάσιο, εἴτε *δύο* τριτάξια, τὸ junior γυμνάσιο (πρῶτο) καὶ τὸ senior γυμνάσιο (δεύτερο).

Οἱ περισσότεροι Ἀμερικανοὶ μαθητὲς τῆς «μέσης» αὐτῆς παιδείας, παρα-κολουθοῦν αὐτὰ τὰ Γυμνάσια πού συντηροῦνται μὲ δαπάνες τοῦ Δημοσίου Τα-μείου τῆς Πολιτείας, κάτω ἀπὸ τὴν ἐποπτεία μιᾶς ἐπιτροπῆς πολιτῶν τῆς πόλης ἐκείνης ὅπου ἀνήκουν. Στὰ γυμνάσια αὐτὰ μπορεῖ νὰ ἐγγραφῆ ὁποιοδήποτε ἀγόρι ἢ κορίτσι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ τάξη στὴν ὁποία ἀνήκει καὶ ἀπὸ τὴν οικονομικὴ κατάσταση τῆς οἰκογένειας ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχεται. Τὰ σχολεῖα τῆς «μέσης» παιδείας ὅπου διδάσκονται διάφορες εἰδικότητες, εἶναι σχετικὰ πολὺ λίγα στὶς Η.Π.Α. Ὁ κανονικὸς τύπος τοῦ γυμνασίου γιὰ τὸ ὁποῖο μιλάμε διδάσκει μα-θήματα πού σὲ ἄλλες χώρες ἀποτελοῦν ἀντικείμενο διδασκαλίας αὐτοτελῶν σχολῶν, (ἀκαδημίαι, ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς σχολῆς κ.ο.κ.). Μέσα στὸ Γυμνασιακὸ

πρόγραμμα διδασκαλίας υπάρχει μεγάλη ποικιλία μαθημάτων, μερικά από τὰ ὁποῖα ὁ μαθητὴς ὑποχρεώνεται νὰ παρακολουθήσῃ, ἐνῶ τὰ περισσότερα ἀφήνονται στὴν ἐλευθερία τῆς ἐκλογῆς του. Ὁ μαθητὴς, στὸ στάδιο αὐτὸ τῆς παιδείας, δὲν ἀναγκάζεται νὰ πάρῃ μιὰ ὀριστική ἀπόφαση γιὰ τὴν μελλοντική του καριέρα, ἀλλὰ θεωρεῖται ὅτι βρίσκεται στὴν πορεία τῆς γενικῆς, ἐγκυκλοπαιδικῆς του μόρφωσης.

Περίπου τὰ 30 τοῖς ἑκατὸ τοῦ συνόλου τῶν μαθητῶν τῆς «μέσης» αὐτῆς παιδείας στὶς Η.Π.Α., συνεχίζουν τὶς σπουδές τους καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ Γυμνασίου. Ἐγγράφονται σὲ ἓνα «κολλέγιο ἐλευθέρων σπουδῶν», σὲ μιὰ ἐπαγγελματική, τεχνική ἢ ἄλλου τύπου σχολή, ἢ φοιτοῦν σ' ἓνα «junior Κολλέγιο» γιὰ δύο χρόνια, χωρὶς ὅμως νὰ παίρνουν κανένα πτυχίον ἀπὸ αὐτό. Ὑπάρχει κάθε εἶδους Ἴδρυμα, ὅταν θέλει κανεὶς νὰ συνεχίσῃ. Μερικὰ ἱδρύματα δέχονται μόνο ἄντρες σπουδαστές, μερικὰ μόνο γυναῖκες, ἀλλὰ τὰ περισσότερα εἶναι «μικτά». Ὅπως εἶναι εὐνόητο, μὲ τὸν τεράστιον αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων—κολλέγια, σχολές, πανεπιστήμια—ὑπάρχει καὶ μεγάλη διαφορὰ μεταξύ τους στὶς μεθόδους ἐκπαιδεύσεως, στὰ μέσα πού διαθέτουν καὶ σὲ πολλὰς ἄλλες πλευρὰς τῆς «ἐνδοπανεπιστημιακῆς» ζωῆς. Τέσσερα χρόνια ἐπιτυχῶν σπουδῶν στὸ Ἀμερικανικὸ κολλέγιο ἐφοδιάζουν τὸν σπουδαστὴ μὲ ἓνα πτυχίον πού λέγεται Β.Α.—Bachelor of Arts—γιὰ τοὺς κλασσικοὺς καὶ Β.Σ.—Bachelor of Science—γιὰ τοὺς πρακτικοὺς. Οἱ πῶς πολλοὶ ἀρκοῦνται σ' αὐτὸ τὸ πτυχίον. Ἐκεῖνοι πάλι πού θέλουν νὰ συνεχίσουν γιὰ ἀκόμα πῶς ἀνώτερες σπουδές, τὸ πτυχίον αὐτὸ τοὺς εἶναι ἀπαραίτητο. Ὡς τὴν ἀπόκτηση αὐτοῦ τοῦ πτυχίου ὁ σπουδαστὴς καλεῖται undergraduate—«πρὸ-τελειόφοιτος». Μετὰ, ἂν συνεχίσει, καλεῖται graduate, δηλαδή «τελειόφοιτος».

Ὑπάρχουν καὶ κολλέγια ἐν τῷ τῶν πανεπιστημίων. Τὸ Ἀμερικανικὸ πανεπιστήμιον εἶναι, στὴν οὐσία του, μιὰ ἐπέκταση καὶ μιὰ μεγέθυνση τοῦ Ἀμερικανικοῦ κολλεγίου. Κάθε πανεπιστήμιον ἔχει στοὺς κόλπους του καὶ ἓνα κολλέγιο, τὸ ὁποῖον συμβαίνει συχνὰ νὰ εἶναι ὁ ἀρχικὸς πυρήνας ἀπ' ὅπου τὸ πανεπιστήμιον ξεκίνησε. Κατὰ κανόνα, τὰ σημερινὰ πανεπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἓνα «κολλέγιο ἐλευθέρων σπουδῶν», ἀπὸ μιὰ σχολὴ γιὰ graduate «τελειοφοίτους»—σπουδαστές καὶ ἀπὸ μία ἢ περισσότερες ἐπαγγελματικὲς σχολές γιὰ «προχωρημένα» μαθήματα σὲ διάφορες ἐπιστῆμες—νομική, ἰατρική, γεωπονική, βιομηχανική, ἐμπορική κτλ. Πολλὰ πανεπιστήμια διαθέτουν καὶ σχολές γι' αὐτὲς τὶς ἐπιστῆμες ὅχι μόνο στὸ στάδιο τῶν «προχωρημένων» σπουδῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ «πρὸ-τελειοφοίτους» καὶ γιὰ «τελειοφοίτους»—undergraduate καὶ graduate. Κατὰ συνέπεια λοιπὸν τὸ Ἀμερικανικὸ πανεπιστήμιον εἶναι ἓνα ἀνώτερον ἐκπαιδευτικὸ ἱδρυμα ὅπου μπαίνοντας ὁ ἀπόφοιτος τοῦ Γυμνασίου μπορεῖ νὰ φτάσῃ ὡς τὸ διδακτορικὸ του, περνώντας ἀπὸ τὰ τρία ἐξελεγκτικὰ στάδια τῆς «ἀνωτέρας παιδείας», δηλαδή undergraduate, graduate καὶ advanced, «πρὸ-τελειόφοιτος», «τελειόφοιτος» καὶ «προχωρημένος». Ὑπάρχουν ἀκόμα ἀνεξάρτητα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα, πού λέγονται καὶ κολλέγια ἢ ἰνστιτοῦτα καὶ πού προσφέρουν ἐπαγγελματικὴ τεχνικὴ μόρφωση, π.χ. βγάζουν δασκάλους καὶ μηχανολόγους, στὸ μορφωτικὸ ὅμως ἐκεῖνο ἐπίπεδο πού εἶναι τὰ «κολλέγια γιὰ πρὸ-τελειόφοιτους». Τὰ ἱδρύματα αὐτὰ συνδυάζουν τὶς «ἐλεύθερες σπουδές» καὶ τὰ

«ἐπαγγελματικά μαθήματα» σὲ ἓνα πρόγραμμα διδασκαλίας πὺν διαρκεῖ τέσσαρα ἢ πέντε χρόνια.

Ὁ Ἕλληνας σπουδαστῆς οφείλει νὰ ξέρη ὅτι οἱ ὄροι «κολλέγιο» καὶ «πανεπιστήμιο» δὲν χρησιμοποιοῦνται πάντοτε ἀκριβολογικά. «Κολλέγιο» σημαίνει κάθε ἴδρυμα τῆς ἀνώτατης παιδείας, ἄσχετα ἂν εἶναι στῆν κυριολεξία κολλέγιο, πανεπιστήμιο ἢ ἐπαγγελματικὴ σχολή. Μερικὰ ἴδρύματα λέγονται κολλέγια, ἂν καὶ ἐπιστήμιο ἢ ἐπαγγελματικὴ σχολή. Ἀντίστροφα, μερικὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὴν πραγματικότητα εἶναι πανεπιστήμια. Ἀντίστροφα, μερικὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἴδρύματα ὅπου διδάσκονται λίγα ἢ καθόλου πανεπιστημιακὰ μαθήματα, λέγονται «πανεπιστήμια».

Τὰ κολλέγια ἐλευθέρων σπουδῶν πὺν εἶναι ἀνεξάρτητα καθὼς καὶ τὰ ὁμοίους πὺν ἀποτελοῦν ἐξάρτημα ἑνὸς πανεπιστημίου, ἔχουν κατὰ βάση τοὺς ἴδιους ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς, τὰ ἴδια μαθήματα, τὶς ἴδιες μεθόδους ἐκπαιδεύσεως καθὼς καὶ τὰ ἴδια πτυχία. Κι αὐτὸς ὁ τύπος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἴδρυματος εἶναι ὅ,τι χαρακτηρίζει «Ἀμερικανικὸ κολλέγιο» καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τύπο τοῦ «κολλεγίου» τὸ παρὸν κείμενο ἀσχολεῖται κατὰ κύριο λόγο.

Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Κολλεγίου Ἐλευθέρων Σπουδῶν

Σκοπὸς τοῦ κολλεγίου εἶναι νὰ ἐφοδιάσῃ τοὺς σπουδαστῆς του μὲ μιὰ ὅσο τὸ δυνατὸ μὴ πλατεῖα ἀντίληψη γιὰ τὴ ζωὴ. Ἐπιδιώκει ἐπίσης νὰ τοὺς δώσῃ τὶς βάσεις ἐκεῖνες μὲ τὶς ὁποῖες θὰ μποροῦν νὰ συνεχίσουν τὶς σπουδῆς τους σὲ ἓνα ἀνώτερο στάδιο. Καλλιιεργεῖ καὶ ἐνθαρρύνει τὴν ἀπόκτηση ὑποτροφιῶν ἀπὸ τοὺς σπουδαστῆς, καθὼς ἐπίσης ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὴν προσωπικὴ ἐξέλιξη τοῦ κάθε σπουδαστῆ ξεχωριστά, ἔτσι ὥστε νὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀναλάβῃ ἀργότερα μιὰ ὑπεύθυνη θέση μέσα στῆν κοινωνικὴ ομάδα.

Μιὰ πὺν σκοπὸς τοῦ κολλεγίου εἶναι νὰ τονίσῃ τὴν προσωπικότητα τοῦ κάθε σπουδαστῆ, ὁ σπουδαστῆς ἐνθαρρύνεται στὸ νὰ ἐρευνήσῃ πολλὰς περιοχὰς τῆς Γνώσεως καὶ τοῦ δίνεται γι' αὐτὸ ἀπεριόριστος χρόνος, πρὶν κατασταλάξῃ ὀριστικὰ στὸ εἶδος τῆς καριέρας πὺν θέλει νὰ σταδιοδρομήσῃ. Τὰ δύο πρῶτα χρόνια τῶν σπουδῶν του ἀφιερώνονται ἔτσι στῆν *ἐγκυκλοπαιδική* του μόρφωση. Μὲ μαθήματα τῆς ἀγγλικῆς φιλολογίας, τῶν ξένων γλωσσῶν, τῆς ἱστορίας τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν, τῶν μαθηματικῶν, τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, τῶν θρησκευτικῶν κλπ., ἢ μὲ πλατεῖες εἰσαγωγικὰς μελέτες πάνω στὶς πολιτιστικὰς, τὶς κοινωνιολογικὰς καὶ τὶς θετικὰς ἐπιστῆμες, ὁ σπουδαστῆς γίνεται ἀτόχος ὀρισμένων Γενικῶν Ἀρχῶν. Πρὶν ὅμως ἀπὸ τὴν λήξη τοῦ δευτέρου χρόνου τῶν σπουδῶν του, πρέπει νὰ διαλέξῃ ἓνα «εἰδικὸ» θέμα ἢ θέμα *μεγαλυτέρας σημασίας* ὅπως λέγεται, καὶ μὲ βάση πὰ τὸ θέμα αὐτὸ νὰ ρυθμίσῃ τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς ἐπόμενης διαιτίας τῶν σπουδῶν του. Ἡ ἐκλογή τόσο τοῦ «εἰδικοῦ» θέματος ὅσο καὶ τῶν μαθημάτων πὺν θὰ τὸ πλαισιώσουν, γίνεται πάντα μὲ τὴν συμπαραστάση ἑνὸς ἀπὸ τοὺς καθηγητῆς του πὺν ἐνεργεῖ σὰν σύμβουλος. Κολλέγια πὺν μποροῦν νὰ συστηθοῦν σὰν περισσότερο ἢ λιγότερο κατάλληλα γιὰ ὀρισμένα «εἰδικὰ» θέματα δὲν ὑπάρχουν, μιὰ πὺν ὅλα τὰ κολλέγια περιπὺν ἀκολουθοῦν τὸ ἴδιο πρόγραμμα διδασκαλίας.

Γιὰ τὸν Ἕλληνα μαθητὴ πού θέλει νὰ σπουδάσει στὶς Η.Π.Α., τὸ ἀνεξάρτητο αὐτὸ «Κολλέγιο Ἐλευθέρων Σπουδῶν» εἶναι ὁ πιὸ κατάλληλος τύπος ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος τόσο γιὰ λόγους ἐπιστημονικοῦ ἐπιπέδου ὅσο καὶ γιὰ λόγους καθαρὰ κοινωνικούς. Τὰ κοινωνικὰ πλεονεκτήματα πού ἔχει ἓνα τέτοιο κολλέγιο ὀφείλονται στὸ ὅτι συνήθως εἶναι μικρὸ καὶ ἔχει μόνο «ἐσωτερικούς» σπουδαστές. Οἱ σπουδαστές μένουν μαζί σὲ κοιτῶνες προσφέροντας ἔτσι τὴν εὐκαιρία στὸν ξένο νὰ γνωρισθῇ καλύτερα μὲ τοὺς συναδέλφους του καὶ νὰ μετέχη στὸν Ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς. Τὰ ἐπιστημονικά του πλεονεκτήματα ὀφείλονται στὸ γεγονός ὅτι οἱ τάξεις εἶναι μικρὲς τὸν ἀριθμὸ καὶ ἔτσι οἱ καθηγητὲς ἔχουν τὴν εὐκαιρία νὰ προσέχουν περισσότερο τὴν ἀτομικὴ ἐξέλιξη τοῦ κάθε φοιτητῆ.

Ὡστόσο, γιὰ μερικοὺς ξένους σπουδαστές, ἡ φοίτηση σὲ ἓνα τέτοιο κολλέγιο παρουσιάζει καὶ ὀρισμένα μειονεκτήματα. Σπουδαστὲς ἀπὸ ξένες χῶρες βρίσκουν πὼς τὰ Ἀμερικανικὰ ἦθη καὶ ἔθιμα στὸ στάδιο αὐτὸ τῆς παιδείας εἶναι πολὺ σκληρὰ καὶ ἐξαντλητικά. Ἡ παρουσία στὶς παραδόσεις εἶναι ὑποχρεωτικὴ στὰ περισσότερα κολλέγια καὶ γίνονται πολλὲς ἐξετάσεις μέσα στὸν χρόνον. Σὲ μερικὰ κολλέγια ὀρισμένα μαθήματα εἶναι ὑποχρεωτικά γιὰ τοὺς πάντες, π.χ. τὸ μάθημα τῆς Ἀμερικανικῆς Ἱστορίας καὶ ἡ Ἐκθεση Ἰδεῶν. Ὑπάρχουν ἀκόμα καὶ περιορισμοὶ στὸ νὰ μπορῇ νὰ λείψῃ ὁ σπουδαστὴς ἀπὸ τὸ κολλέγιο κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πανεπιστημιακοῦ χρόνου. Ἔτσι, ἡ προσαρμογὴ στὸ κάπως αὐστηρὸ Ἀμερικανικὸ σύστημα σπουδῶν, γίνεται λίγο δύσκολη γιὰ τὸν ξένο ἐκείνον σπουδαστὴ πού, ἔχοντας μόλις τελειώσει τὸ κλειστὸ Γυμνασιακὸ ὠράριο, περιμένει νὰ βρῇ μιὰ μεγαλύτερη ἐλευθερία στὶς πανεπιστημιακὰς σπουδὰς του. Ἀλλὰ ἂν τελικὰ κατορθώσῃ καὶ προσαρμοστῇ, τότε αὐτὸ πολὺ θὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς σκοποὺς γιὰ τοὺς ὁποίους ἦρθε νὰ σπουδάσῃ στὶς Η.Π.Α. καὶ θὰ ἔχῃ νὰ κερδίσῃ πολλὰ ἀπὸ τὴν φοιτητικὴ του ζωὴ.

Ὡστόσο, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς περιορισμοὺς πού ἰσχύουν γιὰ τοὺς πρωτοετῆς καὶ τοὺς δευτεροετῆς σπουδαστές, στὸν τρίτο καὶ στὸν τέταρτο χρόνον χαλαρώνουν σημαντικά. Καὶ ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὰ δύο «μισὰ» τοῦ τετραέχρονου κύκλου μαθημάτων εἶναι μεγάλῃ. Οἱ περιορισμοὶ καὶ οἱ πολλὲς ἀπαιτήσεις πού προβάλλονται στὰ δύο πρῶτα χρόνια τῶν σπουδῶν, εἶναι ἀπόρροια τοῦ γεγονότος ὅτι πρέπει ὀπωσδήποτε νὰ ἐξισωθῇ ἡ τεράστια ἀνομοιομορφία τῶν μαθητῶν πού ἔρχονται ἀπὸ τὰ γυμνάσια. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ δύο πρῶτα χρόνια ἀφιερώνονται κυρίως στὸ νὰ ἐπεκτείνουν τίς ἐγκυκλοπαιδικὰς γνώσεις τοῦ σπουδαστῆ καὶ νὰ τὸν κάνουν ἱκανὸ γιὰ ἀνεξάρτητη καὶ ὄριμη μελέτη. Τὰ δύο αὐτὰ πρῶτα χρόνια, γνωστὰ ὡς freshman—ὁ πρῶτος χρόνος—καὶ sophomore ὁ δεύτερος—, ἀκολουθοῦνται ἀπὸ τὸν τρίτο χρόνο—junior—καὶ τὸν senior—τέταρτος καὶ τελευταῖος χρόνος. Στους junior καὶ senior λοιπόν, οἱ περιορισμοὶ ἐλαττώνονται στὸ ἐλάχιστο καὶ ὅπως τὰ περισσότερα ὑποχρεωτικά μαθήματα ἔχουν διδαχθῆ, οἱ μέθοδοι διδασκαλίας ἀπὸ καὶ πέρα ἀλλάζουν, ὁ βαθμὸς τῆς «εἰδικότητος» αὐξάνεται καὶ γενικὰ ὅλο τὸ σύστημα σπουδῶν διαμορφώνεται πάνω στὴν ἀποκτημένη κοινὴ βάση τῆς ἐμπειρίας τῶν δύο πρώτων ἐτῶν.

Ὁ σπουδαστὴς ἀπὸ μιὰ ἄλλη χώρα δὲν εἶναι ἀναγκαῖο νὰ ἐγγραφῇ στὸν πρῶτο χρόνο τοῦ Ἀμερικανικοῦ κολλεγίου, δηλαδὴ νὰ μῆ ὡς freshman.

Μπορεί τὸ κολλέγιο νὰ τὸν δεχθῆ σὲ ἓνα πῶς προχωρημένο στάδιο τῶν σπουδῶν του, δηλαδὴ σὰν sophomore—δευτεροετῆ,—junior—τριτοετῆ—ἢ καὶ senior ἀκόμα—τεταρτοετῆ. Γιὰ τὸν ξένο σπουδαστή, αὐτὸ τὸ προχωρημένο στάδιο καὶ ἡ μεγαλύτερη «ἐξειδίκευση» στὶς παραδόσεις πιθανὸ νὰ εἶναι πῶς χρήσιμα στὶς ἀνάγκες ποὺ ἔχει καὶ πῶς ταιριαστὰ στὴν ἀπὸ ἄλλες πηγὲς ἀποκτημένη πείρα του. Πάντως ἐκεῖνο ποὺ ὀφείλει νὰ ξέρει ὅποιος θέλει νὰ σπουδάσῃ σὲ ἓνα κολλέγιο στὶς Η.Π.Α. εἶναι ὅτι τὸ κάθε κολλέγιο ἔχει τὰ δικά του κριτήρια γιὰ τὸ ποῦ εἶναι ἄξιος νὰ ἐγγραφῆ ὁ ξένος σπουδαστής: ἔτσι εἶναι δυνατὸ νὰ συμβῆ σὲ δυὸ ξένους ὑποψήφιους σπουδαστὲς ποὺ ἔχουν ἀκριβῶς τὰ ἴδια τυπικὰ προσόντα νὰ καταταχθοῦν σὲ δυὸ διαφορετικὰ τάξεις ἂν ὑποβάλουν αἰτήσεις σὲ δυὸ διαφορετικὰ κολλέγια. Δηλαδὴ τὸ κάθε κολλέγιο θὰ τοὺς κρίνῃ μὲ τὰ δικά του μέτρα καὶ σταθμὰ. Κι' ἐπειδὴ εἶναι δύσκολο, ἂν ὄχι ἀκατόρθωτο, νὰ συγκριθοῦν μεταξύ τους τὰ διάφορα ἐκπαιδευτικὰ συστήματα διαφόρων χωρῶν τοῦ κόσμου, γι' αὐτὸ καὶ ὠρισμένα κολλέγια τῆς Ἀμερικῆς δὲν ἐπιχειροῦν νὰ κατατάξουν σὲ μιὰ ἄλφα τάξη ἓνα ξένο ὑποψήφιο, πρὶν ὁ ὑποψήφιος αὐτὸς συμπληρώσῃ ἓνα χρονικὸ διάστημα στὸ ἴδιο τὸ κολλέγιο.

Τὸ πανεπιστημιακὸ ἔτος

Ὁ ξένος σπουδαστής, ὅπως καὶ ὁ Ἀμερικανὸς σπουδαστής, ὀφείλει νὰ εἶναι παρὼν στὸ κολλέγιο καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἔτους, ποὺ διαρκεῖ ἀπὸ 32 ἕως 36 ἐβδομάδες, ἀρχίζοντας τὸν Σεπτέμβριο καὶ τελειώνοντας τὸν Ἰούνιο. Μερικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα χωρίζουν τὸ πανεπιστημιακὸ ἔτος σὲ δύο «ἐξάμηνα», διάρκειας 18 ἐβδομάδων τὸ καθένα. Ἄλλα πάλι χωρίζουν τὸ ἡμερολογιακὸ ἔτος σὲ τέσσαρα «τέταρτα» διάρκειας 12 ἐβδομάδων τὸ καθένα καὶ ἀξιολογοῦν ἀπὸ τὸν σπουδαστὴ νὰ παρακολουθῆ τὰ τρία ἐκεῖνα «τέταρτα» τοῦ χρόνου ποὺ συμπεριλαμβάνονται ἀνάμεσα στὸν Σεπτέμβριο καὶ τὸν Ἰούνιο. Ὅποιοδήποτε ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ συστήματα κι' ἂν ἐφαρμόζεται, πολλὰ κολλέγια ἔχουν καὶ ἓνα προαιρετικὸ *θερινὸ τμήμα*, διάρκειας 6 ἕως 12 ἐβδομάδων, γιὰ τοὺς σπουδαστὲς ἐκείνους ποὺ θέλουν πρόσθετες παραδόσεις μέσα στὸ κενὸ δύο πανεπιστημιακῶν ἔτων. Στὰ κολλέγια ἐκεῖνα ὅπου δὲν λειτουργοῦν τέτοια θερινὰ τμήματα, ἡ γραμματεία τοὺς φροντίζει ὥστε ἓνας σπουδαστής ποὺ θέλει νὰ μπορῆ νὰ παρακολουθῆ σὲ ἓνα ἄλλο κολλέγιο θερινὰ μαθήματα γιὰ περισσότερους βαθμούς. Σὲ ὅλα τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα τῆς Ἀμερικῆς γίνονται διακοπὲς τῶν μαθημάτων λόγω τῶν Χριστουγέννων, γιὰ δύο περίπου ἐβδομάδες. Καὶ ὄχι σὲ ὅλα γίνεται μιὰς ἐβδομάδας διακοπὴ, τὴν ἀνοιξη.

Τὸ ἐλάχιστο ὥρاريو παραδόσεων

Ὅλοι οἱ σπουδαστὲς τοῦ ἑξωτερικοῦ, ἄσχετα ἂν προορίζονται γιὰ πτυχίον ἢ ὄχι, εἶναι ὑποχρεωμένοι, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Μεταναστεύσεως, νὰ παρακολουθοῦν ἓνα μίνιμουμ ὥρاريو παραδόσεων. Αὐτὸ ποὺ ὑπονοεῖ ἡ παραπάνω διάταξη εἶναι ὅτι ὁ σπουδαστής πρέπει νὰ παρακολουθῆ ἀνελλιπῶς ὅλα τὰ μαθήματα κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἔτους καὶ ὀφεί-

λει νὰ ἔχη συμπληρώσει στὸ τέλος τῆς χρονιᾶς ὠρισμένες ἐνότητες διδασκίας ὕλης—βλέπε παρακάτω.

Ἐνότητες διδασκίας ὕλης

Στὰ περισσότερα κολλέγια τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων ὑπολογίζεται μὲ τὸ σύστημα τῶν ὥρων, τῶν μορίων ἢ τῶν βαθμῶν. Κάθε μάθημα ἢ κάθε ἐνότητα διδασκίας ὕλης, τὴν ὁποία ὁ σπουδαστὴς ὀλοκληρώνει μὲ ἐπιτυχία ἔχει ὠρισμένες ὥρες, μόρια ἢ βαθμούς. Λόγου χάρι, ἓνα μάθημα ποὺ διδάσκεται γιὰ ἓνα ἑξάμηνο ἐπὶ τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα, καὶ ἡ κάθε παράδοση διαρκεῖ μιὰ ὥρα, ὑπολογίζεται ὡς τρεῖς ὥρες, τρία μόρια ἢ τρεῖς βαθμοί. Κατὰ γενικὸ κανόνα ἓνας undergraduate σπουδαστὴς—«πρὸ - τελειόφοιτος»—πρέπει νὰ ἔχη συμπληρώσει στὸ τέλος τοῦ χρόνου τριάντα (30) μόρια.

Τὰ πτυχία τῶν κολλεγίων πρὸ - τελειοφοίτων (undergraduate)

Οἱ σπουδαστὲς ποὺ ὀλοκληρώνουν μὲ ἐπιτυχία τὶς σπουδὲς τους σὲ ἓνα τετραετὲς κολλέγιο γιὰ undergraduate—«πρὸ - τελειοφοίτους»—ἀποκτιοῦν συνήθως ἓνα πτυχίο B A ἢ B S—ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς τύπους τῶν πτυχίων δὲν εἶναι πάντα μεγάλη· τὸ B S ἀντιστοιχεῖ κυρίως σὲ σπουδὲς ποὺ τὸ μεγαλύτερο μέρος τους πέφτει στὶς θετικὰς ἐπιστῆμες· πολλὰ κολλέγια δίνουν μόνο ἓνα πτυχίο—ἢ τὸ B A ἢ B S—ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τῶν παραδόσεων ποὺ παρακολούθησε ὁ σπουδαστὴς.

Ὄρισμένοι σπουδαστὲς τοῦ ἑξωτερικοῦ, ποὺ ἔρχονται νὰ σπουδάσουν σὲ ἓνα Ἀμερικανικὸ κολλέγιο δὲν ἀποβλέπουν στὸ πτυχίο. Ἐάν καὶ ἓνας ξένος σπουδαστὴς, θέλῃ πάντα ἓνα ἀπὸ «πιστοποιητικὸ» τῶν σπουδῶν στὴν Ἀμερική, ἐν τούτοις μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι ὁ ἴδιος σὲ θέση νὰ παραμείνῃ στὶς Η.Π.Α. γιὰ τόσο χρόνο ὅσο χρειάζεται ἢ ἀπόκτηση ἑνὸς διπλώματος. Ἡ μπορεῖ νὰ μὴν ἐπιθυμῇ νὰ παρακολουθήσῃ ὠρισμένες παραδόσεις, ποὺ θεωροῦνται ὑποχρεωτικὲς γιὰ τὴν χορήγηση τοῦ πτυχίου ἐκ μέρους τοῦ κολλεγίου. Ἡ πάλι μπορεῖ νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἐκπληρώσῃ ὠρισμένες ἄλλες ὑποχρεώσεις ποὺ ἀπαιτοῦνται. Γι' αὐτὸ καὶ ὠρισμένα Ἀμερικανικὰ κολλέγια, ἀναγνωρίζοντας αὐτὲς τὶς δυσκολίες, δίνουν στὸν ξένο σπουδαστὴ ἓνα εἰδικὸ πιστοποιητικὸ ποὺ ἀναφέρει τί εἶδος σπουδῆς ἔχει ὀλοκληρώσει μὲ ἐπιτυχία.

Ἄλλὰ οἱ περισσότεροι ξένοι σπουδαστὲς θέλουν νὰ κοπιᾶσουν γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὸ δίπλωμα ποὺ προσφέρει τὸ Ἀμερικανικὸ κολλέγιο. Στὴν περίπτωσιν τότε αὐτή, ὁ ξένος σπουδαστὴς πρέπει ἐκ τῶν προτέρων νὰ σιγουρευτῇ γιὰ ἓνα πράγμα: ὅτι τὰ μαθήματα ποὺ θέλει νὰ παρακολουθήσῃ συμβαδίζουν μ' ἐκεῖνα ποὺ τὸ κολλέγιο θεωρεῖ ὡς ὑποχρεωτικὰ γιὰ τὴν χορήγηση τοῦ πτυχίου. Ἄλλοιῶς εἰπωμένο, ὁ ξένος σπουδαστὴς ἔχει τὶς ἴδιες ὑποχρεώσεις μὲ τὸν Ἀμερικανὸ σπουδαστὴ του προκειμένου νὰ ἀποκτήσῃ τὸ πτυχίο τοῦ κολλεγίου ἐλευθέρων σπουδῶν. Δηλαδή πρέπει:

1. Νὰ ὀλοκληρώσῃ τέσσαρα χρόνια σπουδῶν σὲ ἓνα Ἀμερικανικὸ κολλέγιο γιὰ undergraduate—πρὸ - τελειοφοίτους—ἢ σὲ ἓνα ἰσοδύναμο μὲ αὐτὸ ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα.

2. Νὰ ἀποκτήσῃ ἓνα μίνιμουμ ἀριθμὸ μορίων ἢ βαθμῶν—ὅπως ἐξηγήσαμε παραπάνω.

3. Νὰ παρακολουθήσῃ ὅλες ἐκεῖνες τὶς παραδόσεις τῶν μαθημάτων, πού θεωροῦνται ἀπὸ τὸ κολλέγιο σὰν ὑποχρεωτικά.

4. Νὰ διατηρήσῃ ἓνα ἱκανοποιητικὸ ἐπίπεδο πανεπιστημιακῆς ἐπίδοσης.

5. Νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀνταποκριθῇ σὲ ὅλες τὶς εἰδικὲς ἀπαιτήσεις, ὅπως ἡ γνώση ἑνὸς κάπως εἰδικοῦ λεξιλογίου, ἡ ἐπιτυχία του σὲ τὸς νοημοσύνης ἢ ἡ ἐπιτυχία του σὲ διάφορα τὸς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Πολλὰ κολλέγια θέτουν σὰν ὄρο ὅτι οἱ ὑποψήφιοι γιὰ πτυχίον πρέπει νὰ φοιτήσουν τουλάχιστο γιὰ δυὸ χρόνια στὸ ἴδιον τὸ κολλέγιο.

Πῶς γίνεται ἡ αἴτηση ἐγγραφῆς τοῦ ξένου σπουδαστῆ

Σὰν γενικὸς κανόνας ἰσχύει τὸ γεγονὸς ὅτι ἓνας ξένος σπουδαστῆς πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τὶς ἐνέργειές του γιὰ ἐγγραφή τουλάχιστο ἓνα χρόνο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἔτους πού φιλοδοξεῖ νὰ παρακολουθήσῃ.

Μερικὰ κολλέγια κρατοῦν ὠρισμένες θέσεις γιὰ τοὺς ξένους σπουδαστές, ἀλλὰ στὰ περισσότερα εἶναι δύσκολο γιὰ ἓναν ξένο νὰ πετύχῃ ἐγγραφή λόγω τῆς πληθώρας τῶν Ἀμερικανικῆς ὑπηκοότητος ὑποψηφίων. Πολλὰ κολλέγια ἔχουν συγκεκριμένες ἡμερομηνίες, μετὰ τὴν λήξη τῶν ὁποίων δὲν δέχονται ἄλλες αἰτήσεις ἐγγραφῶν γιὰ ἐκεῖνο τὸν χρόνο. Αὐτὲς οἱ ἡμερομηνίες διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὸ ἓνα κολλέγιο στὸ ἄλλο καὶ πρέπει νὰ τὶς ἔχῃ καλὰ ὑπ' ὄψη του ὁ ὑποψήφιος σπουδαστῆς.

Βασικὲς προϋποθέσεις ἐγγραφῆς

Τὰ πολλὰ καὶ διάφορα κολλέγια στὶς Η.Π.Α. ἔχουν τὸ καθένα διαφορετικὲς προϋποθέσεις ἐγγραφῆς. Δύο ὅμως μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὅτι ἰσχύουν παντοῦ. Ἡ πρώτη εἶναι τὸ πτυχίον τοῦ Γυμνασίου. Ἡ δεύτερη εἶναι ὅτι ὁ ὑποψήφιος σπουδαστῆς *γνωρίζει ἀνάγνωσθαι καὶ γραφῆ στὰ Ἀγγλικά, καθὼς καὶ ὅτι μπορεῖ νὰ μιλᾷ καὶ νὰ συνεννοεῖται στὴν Ἀγγλικὴ γλῶσσα.*

Εἶναι δύσκολο νὰ καθορισθῇ ἡ ποσότης καὶ τὸ ποιὸν τῆς διδαχθείσης ὕλης, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖται γιὰ ἀνώτερες σπουδὲς στὴν Ἀμερικὴ, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι κατὰ μέσον ὄρο ὁ ὑποψήφιος φοιτητῆς θὰ πρέπει νὰ ἔχῃ διδαχθῇ τὴν Ἀγγλικὴ συστηματικῶς ἐπὶ τρία τουλάχιστον ἔτη.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ κανόνα τὰ Ἀμερικανικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ἀπαιτοῦν τὴν ὑποβολὴ πιστοποιητικοῦ γνώσεως τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης. Ὅταν ζητηθῇ πιστοποιητικόν, οἱ ὑποψήφιοι θὰ πρέπει νὰ ἐξετασθοῦν στὸ Κέντρο Γλωσσικῶν Σπουδῶν τῆς Ἑλληνο-Ἀμερικανικῆς Ἐνώσεως, ὁδὸς Σταδίου 7, Ἀθῆναι ἢ στὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ γραφεῖα τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν, ὁδὸς Ἀγίας Σοφίας 5.

Ἐπὶ πλέον, ὄλο καὶ μεγαλύτερος ἀριθμὸς Ἀμερικανικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων ἀπαιτεῖ οἱ ὑποψήφιοι σπουδασταὶ νὰ ὑποβληθοῦν σὲ ἐξετάσεις, οἱ ὁποῖες ὀργανώνονται ἀπὸ τὸ College Entrance Examination Board. Ἀνῆλπίσθη αὐτό, οἱ ὑποψήφιοι νὰ ἀπευθυνθοῦν στὸ College Entrance Examination Board Educational Testing Service, Box 592, Princeton, N. I., ἢ στὸν ἀντι-

πρόσωπο τοῦ Board κ. David King, American Academy, ὁδὸς Γαρήτου 3, Ἄνω Χαλάνδρι, τηλ. 684—268.

Πιστοποιητικὰ γνώσεως τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη πηγὴ δὲν γίνονται δεκτὰ ἀπὸ Ἀμερικανικὰς σχολὰς. Ἐπὶ πλέον, ἂν ὁ ὑποψήφιος γίνῃ δεκτὸς σὲ Ἀμερικανικὸ ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα καὶ σὲ συνέχεια ὑποβάλλει αἴτησιν γιὰ θεώρησιν τοῦ διαβατηρίου του σὲ Ἀμερικανικὸ Προξενεῖο, θὰ ἐξετασθῇ καὶ ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ἀμερικανὸν πρόξενον.

Ἐπιπροσθέτως, οἱ ὑποψήφιοι ὑποχρεοῦνται νὰ υποβληθῶν στὶς ἐξετάσεις Ἀγγλικῆς γλώσσης, ποὺ ὁργανώνονται ἀπὸ τὴν Γραμματεία τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ διεξάγονται μεταξὺ 10 καὶ 20 Ἰανουαρίου καὶ μεταξὺ 10 καὶ 20 Ἰουλίου κάθε ἔτος. Στὶς ἐξετάσεις αὐτὰς μετέχουν οἱ ὑποψήφιοι μόνον ἐφ' ὅσον τυγχάνουν ἀπόφοιτοι μέσης σχολῆς. Στὸς ἐπιτυγχάνοντες χορηγεῖται βεβαίωσις, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν γιὰ τὴν παροχὴ συναλλαγματικῶν καὶ στρατολογικῶν διευκολύνσεων ἀπὸ τὶς Ἑλληνικὰς ἀρχάς. Τῆς ὑποχρεώσεως συμμετοχῆς στὶς ἐξετάσεις αὐτὰς ἐξαιροῦνται οἱ πτυχιούχοι ἀνωτάτων σχολῶν καὶ οἱ ὑπότροφοι.

Σπουδαὶ δι' ἰδίων ἐξόδων

1. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ σπουδάσουν σὲ Ἀμερικανικὰ κολλέγια ἢ πανεπιστήμια θὰ πρέπει νὰ ἀλληλογραφήσουν ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ ἴδρυμα ἢ τὰ ἰδρύματα τῆς ἐκλογῆς των ζητοῦντες ἔντυπα αἰτήσεων καὶ πληροφορίας σχετικὰς μὲ τὴν ἔγγραφὴν καὶ τὸν κανονισμόν κάθε ἰδρύματος. Καλὸ εἶναι νὰ ζητηθῶν ἔντυπα αἰτήσεων ἀπὸ τέσσαρα ἢ περισσότερα ἰδρύματα γιὰ νὰ ἔχουν οἱ ὑποψήφιοι περισσότερες πιθανότητες νὰ γίνων δεκτοὶ ἀπὸ ἓνα τουλάχιστον ἴδρυμα. Ὁ συνήθης τύπος ἐπιστολῆς πρὸς τὴν γραμματεία ἑνὸς ἰδρύματος εἶναι ὁ ἑξῆς:

Director of Admissions

University of (or College)

(City), (State)

U. S. A.

Dear Sir:

I am interested in studying (chemistry) as a freshman (graduate student) at your institution starting in September 19 . . .

Please send me application forms and any other information regarding admission (and scholarships).

Sincerely yours.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ ζητήσουν κατάλογο πανεπιστημίων καὶ κολλεγίων ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴ Βιβλιοθήκη Σταδίου 29, Ἀθῆναι, ὅπως καὶ τὰ Γραφεῖα τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Πατρῶν, καὶ Πειραιῶς.

2. Ἀφοῦ ληφθῶν τὰ ἔντυπα αἰτήσεων καὶ οἱ ὁδηγίες, ὁ ὑποψήφιος φοιτητῆς θὰ πρέπει νὰ υποβάλλῃ τὰ ἔντυπα ἀπ' εὐθείας καὶ νὰ ἀναμένῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἰδρύματος. Τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὸ ἴδρυμα ἑλληνικὰ πιστοποιητικὰ πρέπει νὰ μεταφρασθῶν ἐπισήμως ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν (ὁδὸς Ζαλοκώστα 3).

"Αν ο υποψήφιος γίνη δεκτός, θά τοῦ ἀποσταλῆ τὸ ἔντυπο ὑπ' ἀριθ. 1—20, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ πιστοποίηση ὅτι ὁ υποψήφιος μπορεῖ νὰ ἐγγραφῆ στὸ κολλέγιο ἢ πανεπιστήμιο ὅταν πάη στὶς Η.Π.Α.

3. Ὅταν ὁ υποψήφιος γίνη δεκτός, μπορεῖ νὰ ὑποβάλλῃ αἴτηση γιὰ θεώρηση διαβατηρίου στὸ Ἀμερικανικὸ Προξενεῖο (ὁδὸς Βασ. Σοφίας 91, Ἀθῆναι ἢ Βασ. Κωνσταντίνου 59, Θεσσαλονίκη), προσκομίζων τὰ ἐξῆς κυρίως δικαιολογητικά :

α) Τὸ ἔντυπο ὑπ' ἀριθ. 1 - 20.

β) Πιστοποιητικὸ ἐμφαῖνον ὅτι τὰ ἔξοδα σπουδῶν καὶ διαβιώσεως στὴν Ἀμερικὴ ἔχουν ἐξασφαλισθῆ γιὰ τὸν υποψήφιο. Τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι ἔνορκος βεβαίωσις συγγενοῦς ἢ φίλου Ἀμερικανοῦ πολίτου, ὁ ὁποῖος ἐγγυᾶται ὅτι ἀναλαμβάνει τὰ ἔξοδα τοῦ υποψηφίου. Τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ λέγεται affidavit of support, εἶναι δὲ κοινῶς γνωστὸ ὡς «πρόσκλησις». Ἄν ὁ υποψήφιος δὲν ἔχῃ συγγενῆ ἢ φίλο στὴν Ἀμερικὴ, τότε μπορεῖ συγγενῆς ἢ φίλος του στὴν Ἑλλάδα νὰ ὑπογράψῃ ἔνορκο βεβαίωσις ἐνώπιον Ἀμερικανοῦ Προξένου, πού θά ἐγγυᾶται ὅτι διαθέτει καὶ θά ἀποστέλλει τακτικὰ τὸ ἀπαιτούμενο χρηματικὸ ποσὸ στὸν φοιτητῆ. Ἄν καὶ συνήθως ἀπαιτεῖται ποσὸν περίπου 150 δολλαρίων, ἢ δοχ. 4.500 μηνιαίως ἐπὶ πλέον τῶν διδάκτρων, κολὸ εἶναι νὰ ἐρωτηθῆ τὸ Προξενεῖο γιὰ ποιὸ ποσὸν πρέπει νὰ συνταχθῆ ἡ ἔνορκος βεβαίωσις, γιὰ τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα ποικίλλουν ἀπὸ περιπτώσεως σὲ περίπτωση.

γ) Ὅπως ἀναφέρεται ἀνωτέρω, ὁ υποψήφιος φοιτητῆς θά πρέπει νὰ ἀποδείξῃ ἐνώπιον τοῦ Προξένου ὅτι γνωρίζει τόσο καλὰ τὴν Ἀγγλικὴ ὥστε νὰ μπορέσῃ ἀπερισπάτως νὰ παρακολουθήσῃ μαθήματα στὸ Ἀμερικανικὸ ἀνώτατο ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα.

Ἑποτροφίαι

Ὁ ὑποβάλλων αἴτηση σὲ Ἀμερικανικὸ ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα μπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἐνίσχυση ὑπὸ μορφή ὑποτροφίας. Σημειωτέον ὅτι μόνον 10% περίπου τῶν φοιτῶντων στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖς ξένων σπουδαστῶν ἔχουν ὑποτροφίες τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως. Μεγάλο ποσοστὸ ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο 90% τῶν φοιτητῶν αὐτῶν ἐνισχύονται ἀπὸ ἰδιωτικούς ὀργανισμούς, κυρίως ἐκ μέρους τῶν ἴδιων τῶν κολλεγίων καὶ πανεπιστημίων. Οἱ πάσης προελεύσεως ὑποτροφίες κυμαίνονται μεταξὺ ὀλίγων καὶ χιλιάδων δολλαρίων, ἀναλόγως τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος ἢ ἄλλου ὀργανισμοῦ, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰτούντων, τῶν προσόντων τοῦ υποψηφίου φοιτητοῦ, καὶ ἄλλων παραγόντων. Δὲν εἶναι δὲ δυνατό νὰ γνωρίζῃ κανεὶς ἐκ τῶν προτέρων ποιὲς εἶναι οἱ δυνατότητες σὲ καθένα ἀπὸ τὰ 2.000 περίπου Ἀμερικανικὰ ἀνώτατα ἰδρύματα κατὰ τὸ ἓνα ἢ ἄλλο ἀκαδημαϊκὸ ἔτος.

Ἔτσι, ἀποδεικνύεται ὅτι πολλὰς ὑποτροφίες ἀπονέμονται ἀπὸ τὰ Ἀμερικανικὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ἀπ' εὐθείας σὲ υποψηφίους φοιτητῆς, πού ἔχουν τὰ ἀπαραίτητα προσόντα γιὰ εἰσαγωγή καὶ ὑποτροφία, πού ἀπαιτεῖ τὸ κάθε ἴδρυμα. Οἱ υποψήφιοι, ἐπομένως, πρέπει νὰ ἀλληλογραφῆσουν ἀπ' εὐθείας μὲ ἀριθμὸ ἰδρυμάτων ἀφοῦ ἐξετάσουν προσεκτικὰ τίς παρεχόμενες ἀπὸ κάθε ἴδρυμα ὑποτροφίες.

Οι υποτροφίες της 'Αμερικανικής κυβέρνησεως

1. Τὸ ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικὸ Ἰδρυμα, ἄλλως γνωστὸ ὡς Γραφεῖο Fulbright, Ὀδὸς Ἑλ. Βενιζέλου 9, α' ὄροφος, δέχεται αἰτήσεις γιὰ υποτροφίες κάθε Σεπτέμβριο ἐκάστου ἔτους. Δικαιοῦνται συμμετοχῆς στὸν διαγωνισμὸ αὐτὸ Ἑλληνες ὑπῆκοοι, οἱ ὁποῖοι ἢ εἶναι κάτοχοι ἀπολυτηρίου γυμνασίου καὶ ἡλικίας κάτω τῶν 22 ἐτῶν, ἢ κατέχουν πτυχίον ἀνωτάτης σχολῆς καὶ εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 35 ἐτῶν.

Τὸ προκαταρκτικὸ στάδιο τοῦ διαγωνισμοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐξέταση τῶν γνώσεων Ἀγγλικῆς τοῦ ὑποψηφίου. Οἱ ἐπιτυχάνοντες καὶ στὰ ἐπόμενα στάδια ἐπιλογῆς ἀρχίζουν τίς σπουδές τους στὴν Ἀμερικὴ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ ἐπομένου ἔτους. Ἔτσι, π.χ., ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ σπουδάσουν στὶς Η.Π.Α. κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 1964 - 65 ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν αἴτηση τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1963.

Οἱ αἰτήσεις μποροῦν νὰ ὑποβληθοῦν εἴτε στὸ Γραφεῖο Fulbright, εἴτε στὰ Γραφεῖα τῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν στὴ Θεσσαλονίκη ἢ Πάτρα.

2. Ἐπιπροσθέτως, τὸ Γραφεῖο Fulbright προκυρῶσει τὸν μῆνα Ἀπρίλιο κάθε ἔτους διαγωνισμὸ γιὰ τὴν χορήγηση ὑποτροφιῶν ποὺ καλύπτουν τὴν ἀξία τῶν εἰσιτηρίων μεταβάσεως στὴν Ἀμερικὴ μετ' ἐπιστροφῆς. Στὸν διαγωνισμὸ αὐτὸ μποροῦν νὰ μετάσχουν ὅσοι ἔχουν ἤδη γίνει δεκτοὶ γιὰ φοίτηση ἀπὸ Ἀμερικανικὸ κολλέγιο ἢ πανεπιστήμιον ἢ καὶ ἔχουν τύχει ὑποτροφίας δι' ἀλληλογραφίας.